

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра економіки та безпеки підприємства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

проф. Гаврилюк С.В. _____

_____ 2013 р.

**СТРАТЕГІЧНЕ ТА ІННОВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
РОЗВИТКУ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА**

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки магістра

галузі знань 1801 “Специфічні категорії”

спеціальності 8.18010014 “Управління фінансово-економічною безпекою”

Програма навчальної дисципліни “Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи безпеки підприємства” для студентів за галуззю знань “Специфічні категорії”, спеціальністю “Управління фінансово-економічною безпекою”.

“ ___ ” _____, 2013 р. – 10 с.

Розробник: Сак Т. В., к.е.н., доцент кафедри економіки та безпеки підприємства

Рецензент: Рудик Н. І., к.е.н., доцент кафедри фінансів та кредиту

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри економіки та безпеки підприємства

протокол № ___ від ___ . ____ . 2013 р.

Завідувач кафедри: _____ (Ліпич Л.Г.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № ___ від ___ . ____ . 2013 р.

Голова науково-методичної комісії інституту _____ (Бегун С.І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ___ від ___ . ____ . 2013 р.

Вступ

Програма навчальної дисципліни “Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи безпеки підприємства” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 8.18010014 “Управління фінансово-економічною безпекою”.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є загальні закономірності та особливості стратегічного та інноваційного забезпечення розвитку системи безпеки підприємства.

Міждисциплінарні зв’язки: “Економіка підприємства”, “Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки”, “Організація і управління інформаційною безпекою підприємства”, “Управління захистом комерційної таємниці на підприємстві”, “Стратегічний менеджмент”, “Інноваційний менеджмент” тощо.

Робоча програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

1. Стратегічне забезпечення розвитку системи безпеки підприємства.
2. Інноваційні підходи в управлінні системою безпеки підприємства.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи безпеки підприємства” є формування знань щодо теоретичних і практичних засад стратегічного та інноваційного забезпечення розвитку системи безпеки підприємства.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи безпеки підприємства” є вивчення сутності та значущості стратегічного управління в забезпеченні розвитку системи безпеки підприємства; освоєння теоретичних знань та практичних навичок розроблення стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства; набуття вмінь обґрунтовувати і використовувати інноваційні підходи в управлінні системою безпеки підприємства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- теоретико-методичні засади забезпечення економічної безпеки підприємства;
- методологію стратегічного управління економічною безпекою підприємства;
- особливості розробки стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства;
- способи забезпечення економічної безпеки підприємства через активізацію його інноваційного розвитку;
- інноваційні форми управління безпекою підприємства;

вміти:

- застосовувати знання основ стратегічного управління й аналізу стратегій розвитку конкурентних переваг підприємства в межах забезпечення системи безпеки;
- виконувати стратегічний аналіз економічної безпеки підприємства;
- використовувати методи обґрунтування стратегічних управлінських рішень з питань забезпечення безпеки підприємства;
- застосовувати знання стратегічного управління потенціалом підприємства для розробки стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства;
- розробляти інноваційні проекти підвищення рівня економічної безпеки підприємства;
- використовувати засоби активізації інноваційного розвитку в забезпеченні економічної безпеки підприємства.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Стратегічне забезпечення розвитку системи безпеки підприємства

Тема 1. Теоретико-методичні засади забезпечення економічної безпеки підприємства

Сутність економічної безпеки підприємства та необхідність її забезпечення. Основні елементи системи економічної безпеки підприємства. Механізми забезпечення економічної безпеки підприємства.

Тема 2. Стратегічне управління економічною безпекою підприємства

Концептуальні основи стратегічного управління економічною безпекою підприємства. Переваги стратегічного підходу до управління економічною безпекою підприємства. Етапи стратегічного управління економічною безпекою підприємства.

Тема 3. Діагностика зовнішніх та внутрішніх загроз безпеки підприємства

Діагностика зовнішнього середовища непрямого впливу. Діагностика зовнішнього середовища безпосереднього впливу. Діагностика внутрішнього середовища підприємства.

Тема 4. Стратегічний аналіз економічної безпеки підприємства

Теоретико-методичні основи стратегічного аналізу економічної безпеки підприємства. SWOT-аналіз економічної безпеки підприємства. Стратегічний баланс потенціалу забезпечення безпеки підприємства. Портфельний аналіз у розробці стратегій забезпечення безпеки підприємства

Тема 5. Стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства

Суть та принципи розробки стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства. Способи розроблення стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства. Стратегічна піраміда підприємства. Конкурентні стратегії підприємства. Види стратегічного менеджменту безпеки підприємства.

Змістовий модуль 2. Інноваційні підходи в управлінні системою безпеки підприємства

Тема 1. Забезпечення економічної безпеки підприємства засобами активізації його інноваційного розвитку

Роль інноваційної політики підприємства у формуванні його економічної безпеки. Сутність і структура інноваційної діяльності. Поняття інноваційної стратегії підприємства. Типи інноваційних стратегій. Аналіз інноваційних можливостей посилення безпеки підприємства.

Тема 2. Інноваційні форми управління безпекою підприємства

Пріоритетні напрями організації економічної безпеки на підприємстві. Контролінг як засіб забезпечення системи економічної безпеки підприємства. Використання послуги аутсорсингу для організації економічної безпеки на підприємстві. Інноваційні форми фінансування економічної безпеки підприємства.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік, який складають студенти в період заліково-екзаменаційної сесії.

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Методи та засоби діагностики успішності навчання: завдання для практичних занять, тестові завдання, практичні задачі, ситуаційні задачі, індивідуальне науково-дослідне завдання, завдання для самостійної роботи, залік.

5. Список джерел

1. Закон України “Про захист інформації в автоматизованих системах” від 05.07.1994 № 80/94-ВР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Бандурка О. М. Основи економічної безпеки : [підручник] /

- О. М. Бандурка, В. Є. Духов, К. Я. Петрова, І. М. Червяков. – Харків : Вид-во НУВС, 2003. – 236 с.
3. Берлач А. І. Безпека бізнесу : [навч. посіб.] / Берлач А. І. – К. : Університет «Україна», 2007. – 280 с.
 4. Білошкурська Н. В. Моделі адаптивної поведінки та її роль у формуванні економічної безпеки підприємства / Н. В. Білошкурська // Економіка. – 2010. – №12 (114). – С.101-114.
 5. Васильців Т. Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення: [монографія] / Т. Г. Васильців. – Львів : Арал, 2008. – 384с.
 6. Востряков О. В. Стратегічний процес на підприємстві: [навч. посіб.] / О. В. Востряков, О. М. Гребешкова. – К. : КНЕУ, 2009. – 313 с.
 7. Гапоненко В. Ф. Экономическая безопасность предприятий. Подходы и принципы / Гапоненко В. Ф., Беспалько А. А., Власков А. С. – М. : Изд-во «Ось-89», 2007. – 208 с.
 8. Гевлич Л. Л. Стратегічна діагностика підприємства : [монографія] / Л. Л. Гевлич. – Донецьк : ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2007. – 199 с.
 9. Гончарук А. Г. Про роль економічної безпеки в менеджменті ефективності / А. Г. Гончарук // Економічний форум. – 2013. – № 2.
 10. Грунин О. Экономическая безопасность организации / О. Грунин, С. Грунин/ – СПб. : Питер, 2002. – 160 с.
 11. Дженстер П. Анализ сильных и слабых сторон компании: определение стратегических возможностей. : Пер. с англ. / Дженстер Пер, Хасси Дэвид. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2003. – 368 с.
 12. Довгань Л. Є. Стратегічне управління : [навч. посіб.] / Довгань Л. Є., Каракай Ю. В., Артеменко Л. П. – К. : Центр учбової літера тури, 2009. – 440 с.
 13. Донець Л. І. Економічна безпека підприємства : [навч. посіб.] / Л. І. Донець, Ващенко Н. В. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 240 с.

14. Драчук Ю. З. Оцінка ефективності інновацій у безпеці виробництва : [монографія] / Ю. З. Драчук / НАН України Ін -т економіки пром-ті. – Донецьк. – 2009. – 420с.
15. Дудар Т. Г. Інноваційний менеджмент : [навч. посіб.] / Т. Г. Дудар, Мельниченко В. В. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
16. Економіка й організація інноваційної діяльності : [підручник] / О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін.; під ред. проф. О. І. Волкова, проф. М. П. Денисенка. – К. : ВД «Професіонал», 2004. – 960 с.
17. Економіка підприємства : [навч. посіб.] / Ліпич Л. Г., Буняк Н. М., Загоруйко В. Л. та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : РВВ Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. – 492 с.
18. Економічна безпека : [навч. посіб.] / О. Є. Користін, О. І. Барановський, Л. В. Герасименко та ін. ; за ред. О. М. Джужі ; – К. : Правова єдність, 2010. – 336 с.
19. Економічна безпека бізнесу : [навч. посіб.] / Г. О. Швиданенко, В. М. Кузьомко, Н. І. Норіцина та ін. ; за заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко. – К.: КНЕУ, 2011. – 511.
20. Економічна безпека підприємств, організацій та установ : [навч. посіб.] / В. Л. Ортинський, І. С. Керницький, З. Б. Живко та ін. – К. : Правова єдність, 2009. – 544 с.
21. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент : теорія і практика в умовах трансформації економіки : [навч. посіб.] / Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 448 с.
22. Зацеркляний М. М. Основи економічної безпеки: [навч. посіб.] / М. М. Зацеркляний, Мельников О. Ф. – К. : КНТ, 2009. – 337 с.
23. Зацеркляний М. М. Основи економічної безпеки : [навч. посіб.] / М. М. Зацеркляний, О. Ф. Мельников/ – К. : КНТ, 2009. – 337 с.

24. Камлик М. І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко-правовий аспект : [навч. посіб.] / М. І. Камлик. – К. : Атака, 2005. – 432 с.
25. Кириченко О. А. Концептуальні засади формування системи економічної безпеки в умовах глобалізації / О. А. Кириченко, В. Г. Алькема // Економіка. – 2010. – №12 (114). – С. 6-19.
26. Козаченко Г. В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення : [монографія] / Г. В. Козаченко, В. П. Пономарьов, О. М. Ляшенко. – К.: Лібра, 2003. – 280 с.
27. Козаченко Г. В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізми забезпечення: [монографія] / Козаченко Г. В., Пономарьов В. П., Ляшенко О. М. – К. : Лібра, 2003. – 280 с.
28. Куркін М. В. Контроль та захист економічної безпеки діяльності підприємств : [навч. посіб.] / М. В. Куркін, В. Д. Понікаров, Д. В. Назаренко. – Х.: Інжек, 2010. – 297 с.
29. Маслак О. І. Управління економічною безпекою підприємства на принципах забезпечення її раціонального рівня / О. І. Маслак, Н. Є. Гришко // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2013. – №1. – С. 198-208.
30. Микитюк П. П. Інноваційна діяльність : [навч. посіб.] / П. П. Микитюк, Б. Г. Сенів – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.
31. Морозова Є. П. Особливості використання аутсорсингу з метою підвищення економічної безпеки підприємства / Є. П. Морозова, О. М. Качан // Комунальне господарство міст. Науково-технічний збірник. – 2013. – №104.
32. Пабат О. В. Економічна безпека держави : інноваційні фактори : [монографія] / О. В. Пабат. – Львів : Інс-т регіональних досліджень НАН України, 2012. – 168 с.

33. Пастухова В. В. Стратегічне управління підприємством : філософія, політика, ефективність : [монографія] / В. В. Пастухова. – К. : Вид-во КНТЕУ, 2009. – 302 с.
34. Порохня В. М. Стратегічне управління: [навч. посіб.] / Порохня В. М., Безземельна Т. О., Кравченко Т. А. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.
35. Реверчук Н. Й. Управління економічною безпекою підприємницьких структур: [монографія] / Реверчук Н. Й. – Львів : ЛБІ НБУ, 2004. – 195 с.
36. Сопко В. В. Контролінг як засіб забезпечення системи економічної безпеки підприємства / В. В. Сопко, О. М. Ромашко // Актуальні проблеми економіки. – №2(128). – 2012. – С.176-179
37. Столяренко О. О. Аналіз етапів процесу стратегічного управління економічною безпекою підприємства / О. О. Столяренко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.8. – С. 320-325.
38. Стратегічне управління підприємством: бізнес-курс : [навч. посіб.]. / О. В. Востряков, О. М. Гребешкова. – К.: КНЕУ, 2012.
39. Таран О. М. Стратегічне управління : [навч. посіб.]. / О. М. Таран. – Харків : Вид-во Харк. нац. аграр. ун-та, 2004. – 145 с.
40. Тридід О. М. Організаційно-економічний механізм стратегічного розвитку підприємства : [монографія] / О. М. Тридід. – Харків : Вид-во ХДЕУ, 2002. – 364 с.
41. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : [підручник] / З. Є. Шершньова. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с.
42. Шкарлет С. М. Економічна безпека підприємства : інноваційний аспект: [монографія] / С. М. Шкарлет. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2007. – 432 с.